

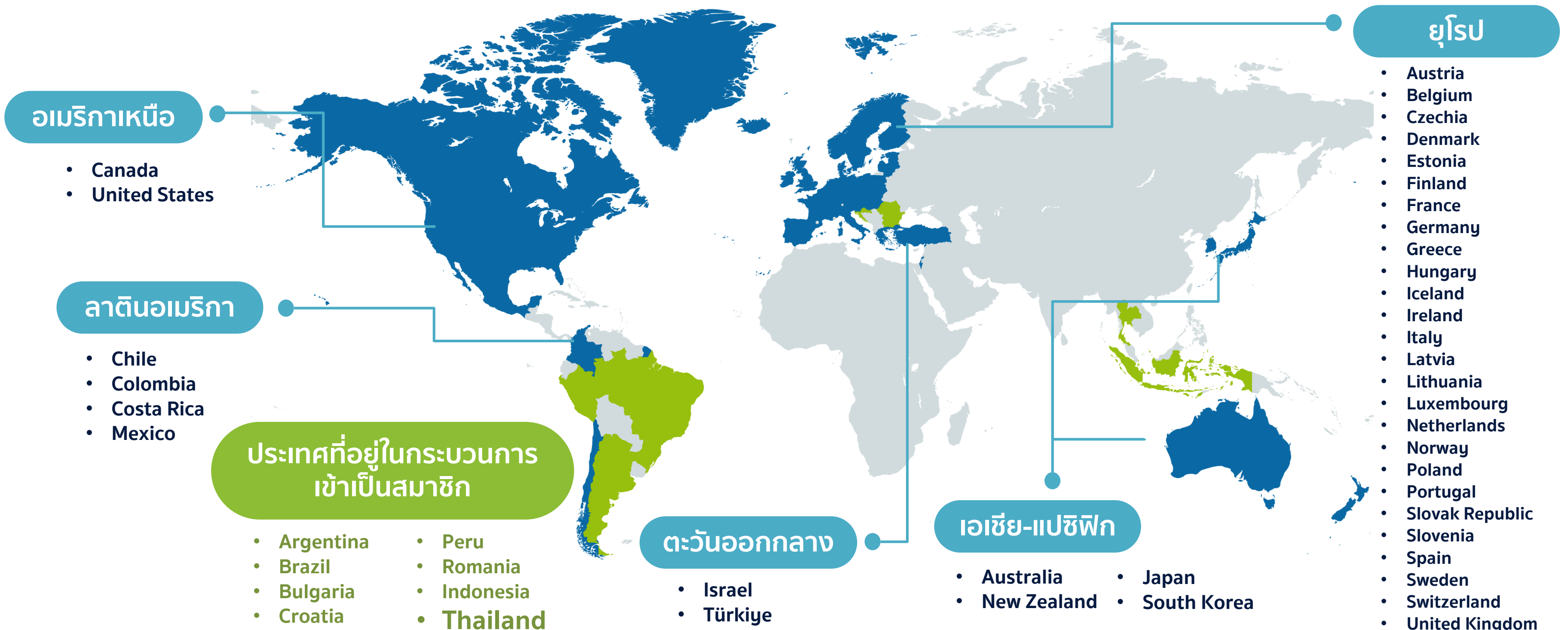
OECD กับผลประโยชน์และ ความท้าทายต่อภาคเอกชน และประชาชน

ดร.รัชไท กীরติพงศ์ไพบูลย์

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ก่อตั้งปี 1961 ปัจจุบันมีสมาชิก 38 ประเทศ และมีอีก 8 ประเทศที่อยู่ในกระบวนการเข้าเป็นสมาชิก (accession process)

โครงสร้างของ OECD

คณะกรรมการ

คณะกรรมการ (Committee) ประกอบด้วย คณะกรรมการย่อยกว่า 300 คณะ ครอบคลุมทุกสาขา ทำหน้าที่หารือ สร้างสรรค์ และทบทวนแนวนโยบาย รวมถึงผลกระทบจากการนำนโยบาย ไปปฏิบัติ พร้อมทั้งเผยแพร่องค์ความรู้ ประสบการณ์เชิงนโยบาย ผ่านการทำงาน ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ คณะทำงาน และศูนย์อำนาจการ

คณะมนตรี

คณะมนตรี (Council) ประกอบด้วยผู้แทนจาก ประเทศสมาชิก และผู้แทนจากสหภาพยุโรป และมีเลขาธิการ OECD เป็นประธาน โดยคณะมนตรีทำหน้าที่กำกับดูแลและ กำหนดทิศทางขององค์กร โดยใช้กลไก การตัดสินใจแบบฉันทามติ

สำนักเลขาธิการ

สำนักเลขาธิการ (Secretariat) ประกอบด้วย ศูนย์อำนาจการ (directorates) ที่มี ผู้ปฏิบัติงานกว่า 3,300 คน ทำหน้าที่รวบรวม ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ พร้อม กับคำแนะนำเชิงนโยบายเพื่อประกอบการหารือของ คณะกรรมการตามคำสั่งการของคณะมนตรี

ผู้กำหนดและออกแบบนโยบาย

ประกอบด้วยผู้แทนจากภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคแรงงาน ภาคประชาสังคม และภาควิชาการ มาทำงานร่วมกันเพื่อให้ ข้อเสนอแนะและแลกเปลี่ยนประเด็นต่าง ๆ กับสำนักเลขาธิการ

BUSINESSatOECD

OECD Watch

Trade Union Advisory
Committee to the OECD
Commission Syndicale
Consultative auprès de l'OCDE

กระบวนการเข้าเป็นสมาชิก OECD

ประเทศผู้สมัครและ OECD ลงนามความตกลงการเข้าเป็นสมาชิก ซึ่งถือเป็นการยอมรับข้อผูกพันทางกฎหมาย

การประชุมทางเทคนิคเชิงลึกร่วมกับคณะกรรมการ OECD 25 - 30 คณะ (ของไทย 25 คณะ) โดยคณะกรรมการจะให้ข้อเสนอแนะในการปรับกฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติของประเทศผู้สมัครให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ OECD

กระบวนการเข้าเป็นสมาชิก (accession process) (5 - 10)

ระยะเวลาของกระบวนการเข้าเป็นสมาชิก ขึ้นอยู่กับการดำเนินการของประเทศผู้สมัครในการปรับกฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน OECD

เลขาธิการ OECD จัดทำข้อมูลของประเทศผู้สมัครตามกรอบการพิจารณาการเข้าเป็นสมาชิก OECD ให้กับ OECD Council

ประเทศผู้สมัครยื่น Letter of Intent ในการสมัครเข้าเป็นสมาชิก โดยเลขาธิการ OECD จะแจ้งเรื่องไปยัง OECD Council (สมาชิกทั้ง 38 ประเทศ)

เข้าเป็นสมาชิก โดยให้นับวันที่ยื่นฝากความตกลงฯ ให้กับรัฐบาลฝรั่งเศส เป็นวันที่เข้าเป็นสมาชิกโดยสมบูรณ์

OECD Council มีมติเอกฉันท์และออกหนังสือเชิญประเทศผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิก

คณะกรรมการแต่ละคณะนำเสนอ formal opinion และประเทศผู้สมัครยื่น Final Statement ต่อ OECD Council

ประเทศผู้สมัครยื่น Initial Memorandum ซึ่งเป็นเอกสารการประเมินความสอดคล้องในเบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติของประเทศผู้สมัครกับมาตรฐานของ OECD

เมื่อ OECD Secretariat จัดทำ Accession Roadmap ของประเทศผู้สมัคร และเมื่อ OECD Council เห็นชอบ จะเผยแพร่เป็นเอกสารสาธารณะ

กระบวนการสมัครเข้าเป็นสมาชิก (1 - 4)

OECD Council พิจารณาข้อมูล และมีมติเห็นชอบการเปิด accession discussions กับประเทศผู้สมัคร

ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนที่ 5

BUSINESSatOECD BIAC

BIAC ถือเป็นหนึ่งในผู้กำหนดและออกแบบนโยบายของ OECD ประกอบด้วยผู้แทนจากภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคแรงงาน ภาคประชาสังคม และภาควิชาการ สามารถทำงานร่วมกัน เพื่อให้ข้อเสนอแนะและแลกเปลี่ยนเรื่องต่าง ๆ กับสำนักเลขาธิการ

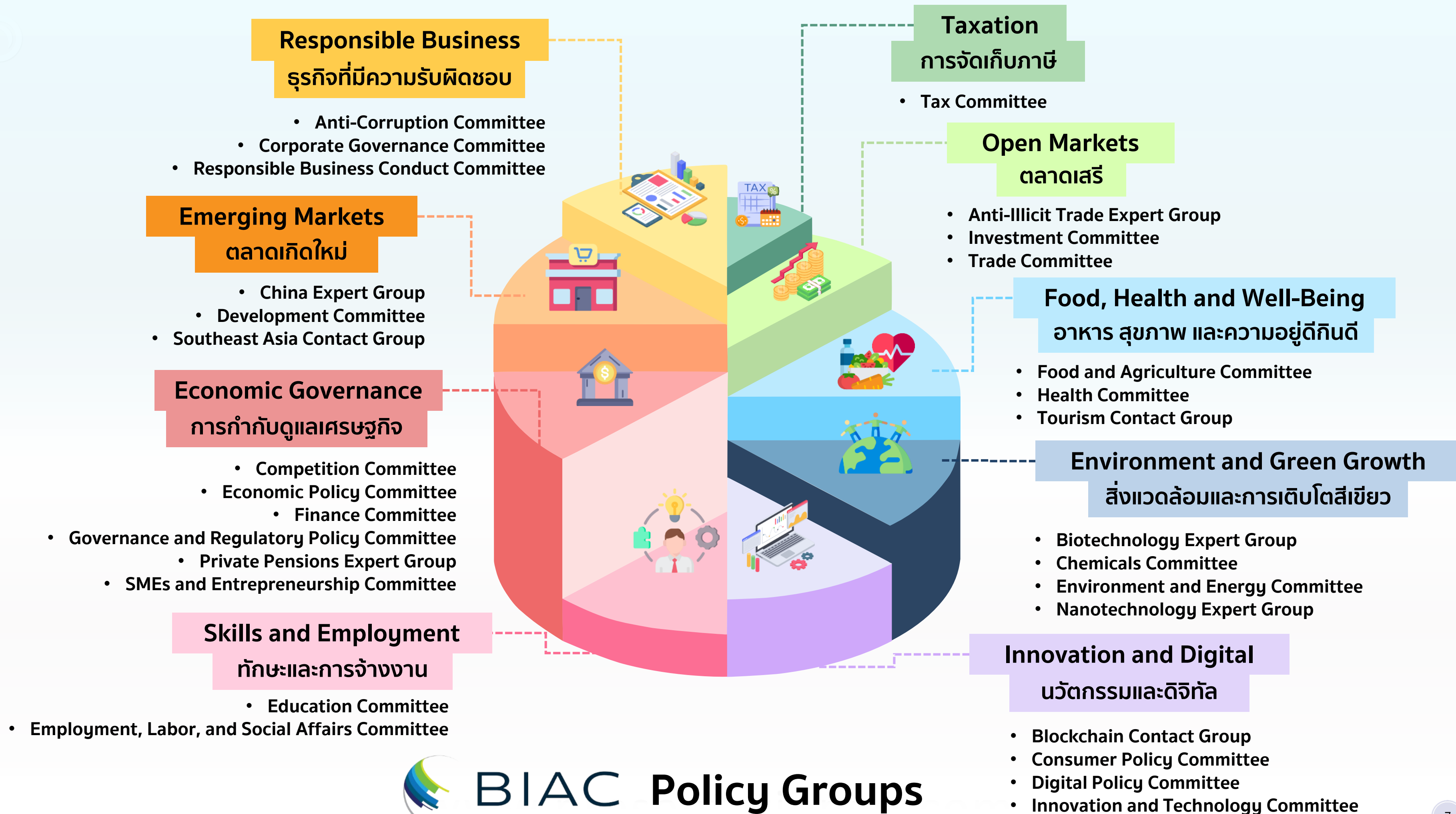
BIAC (เบียก) คือเครือข่ายภาคธุรกิจของประเทศสมาชิก OECD แบ่งโครงสร้างออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

การประชุม BIAC General Assembly 2025

- ☉ เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2568 ประธาน กกร. และคณะได้เข้าร่วมการประชุม ซึ่งเป็นการเข้าร่วมประชุมครั้งแรกของภาคเอกชนไทย ในฐานะ Observer
- ☉ เพื่อหารือแนวทางส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้า และประเด็นอื่น ๆ ที่มีผลต่อภาคธุรกิจไทยและเศรษฐกิจโลก

บทบาทของ BIAC ใน OECD bodies

ผู้แทนใน OECD Committee จะเป็นผู้แทนจากภาครัฐของประเทศสมาชิก OECD และไม่ใช่ประเทศสมาชิก OECD อย่างไรก็ตาม บาง Committee ก็เปิดโอกาสให้ผู้แทน BIAC เข้าร่วมประชุมได้เช่นกัน

BIAC

ภาคเอกชนไทย

COMMITTEES

Working Groups

member, non-member

BIAC ทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะหรือมุมมองทางธุรกิจแก่ OECD Committees และ OECD Working Groups เพื่อให้ OECD นำไปใช้ในการกำหนดนโยบายที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับธุรกิจทุกขนาดตามบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลงไป

ประโยชน์ และ **ผลกระทบ** ต่อภาคเอกชน จากการเข้าเป็นสมาชิก OECD

เอกชนไทยมีมาตรฐานเทียบเท่าสากล

เอกชนไทยมีความน่าเชื่อถือสูง

เอกชนไทยมีพันธมิตร และสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจระดับโลก

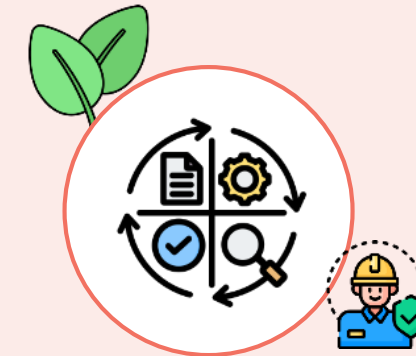
นักธุรกิจต่างชาติเข้ามาลงทุนในไทยเพิ่มขึ้น ส่งผลดีหลายประการ เช่น เกิดการจ้างงาน การถ่ายทอดเทคโนโลยี

ผู้ประกอบการไทยได้รับการพัฒนาทักษะ องค์ความรู้ ทำให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น

เอกชนจำเป็นต้องปรับการดำเนินธุรกิจตามมาตรฐาน OECD เช่น Responsible Business Conduct ที่ครอบคลุมเรื่องสิทธิแรงงาน การผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ภาษีที่เป็นธรรม เป็นต้น

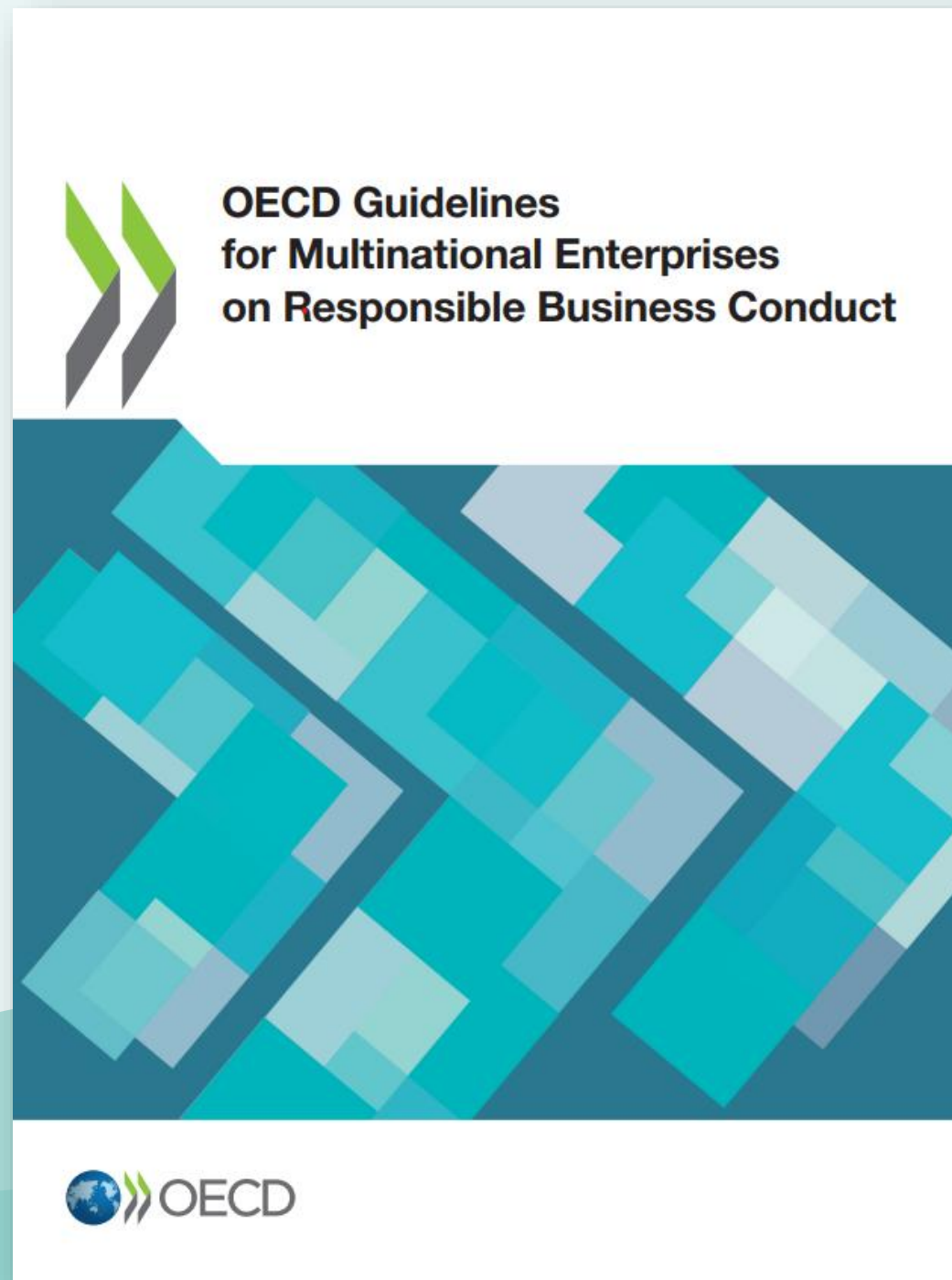
ส่งผลต่อต้นทุนค่าใช้จ่ายของภาคเอกชนไทย โดยเฉพาะ SMEs ที่จะต้องปรับการดำเนินธุรกิจ และมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มสูงขึ้น

การเปิดเสรีการค้าบริการ ก่อให้เกิดการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้น และบริษัทต่างชาติอาจได้เปรียบกว่าไทย ด้วยเงินทุนและเทคโนโลยีที่สูงกว่า

ตัวอย่าง Guideline ที่ภาคเอกชนไทยต้องปฏิบัติตาม

แนวปฏิบัติ OECD สำหรับวิสาหกิจข้ามชาติว่าด้วยการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ (RBC)

มาตรฐานสากลสำหรับวิธีที่บริษัทและนักลงทุนควรจัดการกับผลกระทบที่มีต่อผู้คน โลก และสังคม โดยแนวปฏิบัตินี้มีผลบังคับใช้กับธุรกิจและนักลงทุนทุกภาคส่วน ทุกขนาด และทุกโครงสร้างของผู้ประกอบการ

ประเด็นสำคัญที่ครอบคลุม

- ความยั่งยืน
- เทคโนโลยี
- การต่อต้านการทุจริต
- สิทธิมนุษยชน
- มาตรฐานแรงงาน

ช่วยให้วิสาหกิจสามารถป้องกันและจัดการกับผลกระทบด้านลบจากกิจกรรมของตนได้ อีกทั้งยังมีส่วนในการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศและเครือข่ายที่ตนดำเนินธุรกิจ

ที่มา: <https://www.oecd.org/en/topics/policy-issues/responsible-business-conduct.html>

ตัวอย่าง Recommendation ที่ภาคเอกชนไทยได้รับจาก OECD

การดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ (RBC) เพื่อโครงสร้างพื้นฐานที่ยั่งยืนในประเทศไทย

ประเทศไทยมีความก้าวหน้าในการส่งเสริมการดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบ (RBC) โดยเฉพาะในภาคโครงสร้างพื้นฐาน ผ่านทั้งกฎหมาย นโยบาย และมาตรการทางเศรษฐกิจ

อย่างไรก็ตาม OECD เสนอแนะว่า ไทยควรให้ความสำคัญกับการบังคับใช้กฎหมาย การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และการบูรณาการแนวคิด RBC อย่างครบวงจร เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของไทยเป็นไปอย่างยั่งยืน โปร่งใส และเป็นธรรมต่อทุกภาคส่วน

ประโยชน์ต่อภาคส่วนต่าง ๆ

- ภาครัฐ: นำไปปรับปรุงนโยบายและแนวปฏิบัติ
- ภาคเอกชน: นำไปกำหนดทิศทาง/ปรับตัวทางธุรกิจ
- ภาคประชาชน: นำไปวางแผนการดำเนินชีวิต เช่น การเรียน/การทำงานตนเองในอนาคต

ที่มา: Responsible Business Conduct for Sustainable Infrastructure in Thailand (2025)

แนวทางการดำเนินงานของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการเข้าเป็นสมาชิก OECD

★ ในช่วงกระบวนการเข้าเป็นสมาชิก OECD (Accession Process) ★

เกี่ยวข้องทางตรง

ภาครัฐ

- เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ ของ OECD
- ดำเนินงานตามกระบวนการเข้าเป็นสมาชิก OECD
- สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการเข้าเป็นสมาชิก OECD ของไทยสู่สาธารณชน

เกี่ยวข้องทางอ้อม

ภาคเอกชน

- กกร. เป็นผู้แทนภาคเอกชนไทย เข้าร่วมการประชุม OECD BIAC
- ให้ความเห็นต่อภาครัฐ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
- ศึกษามาตรฐาน OECD ที่เกี่ยวข้อง และปรับการดำเนินธุรกิจให้สอดคล้อง
- ช่วยเหลือ SMEs ให้พร้อมต่อการปรับตัวเพื่อเข้าเป็นสมาชิก OECD

ฝ่ายนิติบัญญัติ

- พิจารณาร่างกฎหมายและกฎระเบียบที่ไทยต้องปรับให้สอดคล้องกับมาตรฐาน OECD
- มีส่วนร่วมในเครือข่ายรัฐสภาของ OECD (Global Partnership Network: GPN)

ภาคประชาชน ประชาสังคม และ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- ศึกษาข้อมูลและมาตรฐาน OECD ที่เกี่ยวข้อง
- ปรับการดำเนินชีวิตประจำวันให้สอดคล้องกับมาตรฐาน OECD
- ร่วมแสดงความเห็นต่อภาครัฐ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

2568
-
2573

แนวทางการดำเนินงานของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการเข้าเป็นสมาชิก OECD

✓ ในช่วงหลังจากเข้าเป็นสมาชิก OECD (Member Country) ✓

เกี่ยวข้องทางตรง

ภาครัฐ

- เพิ่มความเข้มข้นของการมีส่วนร่วมในที่ประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ ของ OECD
- ใช้ประโยชน์จากการเข้าถึงแหล่งข้อมูลและสถิติของประเทศสมาชิก OECD มาใช้ในการพัฒนาทิศทางการดำเนินการของประเทศไทย
- กำกับดูแลการดำเนินงานของภาคส่วนต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ OECD
- เพิ่มความสัมพันธ์กับประเทศสมาชิก OECD มากยิ่งขึ้น

เกี่ยวข้องทางอ้อม

ภาคเอกชน

- รักษามาตรฐานการดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องกับมาตรฐาน OECD
- ผลักดันประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อภาคธุรกิจไทยในการประชุม OECD BIAC มากยิ่งขึ้น

ฝ่ายนิติบัญญัติ

- พิจารณาร่างกฎหมายและกฎระเบียบที่ไทยต้องปรับให้สอดคล้องกับมาตรฐาน OECD (หากมีมาตรฐานใหม่)
- สร้างบทบาทในเครือข่ายรัฐสภาของ OECD (GPN) มากยิ่งขึ้น

ภาคประชาชน ประชาสังคม และ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- รักษาแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับมาตรฐาน OECD อย่างต่อเนื่อง
- ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อภาครัฐในประเด็นที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

คาดว่า
2573
เป็นต้นไป

ติดตามความก้าวหน้าการเข้าเป็นสมาชิก OECD ของประเทศไทย ได้ที่

0 2280 4085 ต่อ 4534, 4542,
4551, 4543

th2oecd@nesdc.go.th

Plan+

Plan+

inter.nesdc.go.th/th2oecd/

เว็บไซต์ สคช. (TH2OECD)